

Upadek imperialnego chrześcijańskiego Rzymu

W okresie ciemnych wieków

„A jedna z głów jego [zwierzęcia] była śmiertelnie raniona, lecz śmiertelna rana jego była wygojona” — Obj. 13:3.

Upadek Cesarstwa Rzymskiego oraz powstanie papiestwa stworzyły nową sytuację zarówno dla chrześcijan, jak i dla reszty świata.

Jak to się stało

Cztery zwierzęta z Księgi Daniela 7 miały łącznie siedem głów i dziesięć rogów. Diademy znajdowały się na siedmiu głowach, od Babilonu aż po Imperium Rzymskie. Kiedy pojawiło się zwierzę, diademy zostały przeniesione na dziesięć rogów (Obj. 12:3, 13:1), które symbolizują dziesięć plemion germańskich, przejmujących w V wieku całe zachodnie Imperium Rzymskie.

Zachodnie Imperium Rzymskie przekazało władzę wojskową germańskiemu plemieniu Herulów, gdy w 476 roku Odoaker, ich przywódca, obalił młodego cesarza Romulusa Augusta i zabił jego skorumpowanego wuja Orestesa. Następnie rządził Rzymem jako król. W 493 roku inne germańskie plemię, Ostrogoci, zabiło Odoakra i przejęło kontrolę nad Rzymem. W Konstantynopolu Justynian pozostał cesarzem Wschodniego Cesarstwa Rzymskiego (Bizancjum) i sprawował nominalną władzę nad Zachodem.

W lutym 535 roku doszło do potężnej erupcji wulkanu, prawdopodobnie Krakatu

^[1]. Najbardziej ucierpiały regiony równikowe, a Konstantynopol odczuł skutki tej katastrofy bardziej niż Rzym. Wkrótce miała nastąpić zmiana władzy.

Wschodniorzymski generał Belizariusz najpierw odebrał Rzym Ostrogotom, a podczas przesilenia letniego w 538 roku ścigał ich, pozostawiając papieża Wigiliusza jako cywilnego władcę miasta. Belizariusz zdołał oszukać Ostrogotów i zdobyć stolicę, Rawennę, jednak przed równonocą wiosenną 540 roku ^[2] został odwołany przez cesarza Justyniana, co sprawiło, że papież pozostał jedynym cywilnym władcą Zachodu. Był to początek potęgi papieskiej ^[3]. Pod koniec stulecia papież Grzegorz I stał się dominującą siłą polityczną na Zachodzie, a potęgą papieską osiągnęła swój szczyt za pontyfikatu

Innocentego III w latach 1198-1216.

Przepowiedziane na długo wcześniej

Bóg objawił Danielowi (Dan. 2:31-43), że po trzech królestwach nastanie Rzym, jednak będzie to obejmować dwa etapy. Najpierw pojawią się żelazne nogi, symbolizujące świeckie Cesarstwo Rzymskie, a następnie żelazo zmieszane z glinianym błotem, stopy i palce (Dan. 2:41) – symbolizujące połączenie władzy cywilnej i religijnej, czyli papieski Rzym. Danielowi ukazano później zwierzę z żelaznymi zębami i dziesięcioma rogami (Dan. 7:7-26). W tym czasie miał powstać róg papieski, który zniszczyłby trzy inne rogi: Herulów, Ostrogotów i Longobardów ^[4], co prowadzi do zmiany liczby rogów. „Czas i dwa czasy i pół czasu” (Dan. 7:25) wydają się jasno określone: rok 538, kiedy papież objął władzę w Rzymie, a następnie rok 539, kiedy jego władza cywilna rozszerzyła się na całą Italię, aż do roku 1798, kiedy Francuzi wypędzili papieża Piusa VI z Rzymu oraz roku 1799, kiedy zmarł bez następcy (przez pełne sześć miesięcy) ^[5].

Trakowie założyli Rzym, co zostało ukazane w Księdze Daniela 8:8-26, gdzie rzymski „mały róg” wyrasta z rogu trackiego. „2300 wieczorów i poranków” (Dan. 8:14; interpretowanych jako lata) jest różnie rozumiane: od 454 p.n.e. do 1846 n.e., tj. od wydania nakazu odbudowy do powstania Sojuszu Ewangelicznego (Wykłady Pisma Świętego, t. 2, s. 67; t. 3, s. 119); od 457 p.n.e. do 1844 n.e., tj. od wyjścia Ezdrasza z Babilonu z dekretem do czasu wydania przez sułtana osmańskiego dekretu o tolerancji dla chrześcijan (R. E. Streeter, *Daniel the Beloved of Jehovah*, s. 277); lub od 387 p.n.e. do 1914 n.e., tj. od początku wzrostu potęgi Rzymu (gdy Galowie zaniechali oblężenia Rzymu) do wybuchu I wojny światowej.

Fragment Księgi Daniela 11:34-39 prowadzi nas od edyktu tolerancyjnego Konstantyna, wydanego w marcu 313 roku, aż do zakończenia władzy papieskiej, tj. końca 1260 lat.

Relacja z Apokalipsy

Apokalipsa 12 opisuje Imperium Rzymskie pod panowaniem smoka, symbolizującego Szatana, natomiast rozdział 13 przedstawia Rzym papieski (Obj. 13:1-10) oraz udane odłączenie się Anglikanów (Obj. 13:11-17). „Śmiertelna rana” (13:3) odnosi się do ger-

mańskich rządów nad Rzymem w latach 476–538, kiedy to Konstantynopol pozostawał potężnym ośrodkiem władzy. W ten sposób papieski Rzym można uznać za „ósmego”, lecz z „siedmiu” królów (Obj. 17:9-11)^[6], geograficznie identycznego z szóstym, czyli pogańskim Rzymem. Rozdział 17 rozróżnia władzę religijną (reprezentowaną przez nierządnicę, podobnie jak Izebel), od władzy świeckiej (reprezentowanej przez czerwone jak szkarłat zwierzę, podobnie jak król Achab).

Fakt, że Antychryst nie pojawił się tak wcześnie, jak miało to miejsce w przypadku pogańskiego Rzymu, można wynioskować z 2 Tesaloniczan 2:3–10^[7].

Problemy moralne stały się powszechne, poczynając od księży i idąc w górę kościelnej hierarchii, co skłoniło wielu reformatorów do działania jeszcze przed Reformacją: między innymi: Jakuba Baradeusza (VI wiek), Piotra Waldo (XII wiek), Jana Wiklifa (XIV wiek), Jana Husa (ok. 1373–1415) i Jana Wessela Gansvoorta (ok. 1420–1489).

Lekcje dla nas

Od momentu, gdy papieństwo stało się władzą polityczną, aż do reformacji, wierni chrześcijanie zmagali się ze szczególnymi trudnościami, które niosą ze sobą ważne lekcje także dla nas dzisiaj.

Już od samego początku papieski Rzym, jako potęga zarówno religijna, jak i świecka, decydował o tym, kogo można uznać za chrześcijanina, a nawet kto ma prawo żyć, a kto powinien umrzeć. Wyznanie wiary było definiowane przez Rzym, który zakazał arianizmu, a później również monofizytyzmu (głoszącego, że Jezus

miał tylko jedną naturę na ziemi) oraz innych doktryn. Panujący Kościół prowadził wojny przeciwko paulicianom, a następnie przeciwko katarom i anabaptystom, co doprowadziło do spalenia tysięcy ludzi na stosie.

Wyciągnijmy z tego lekcję: zbawienie nie opiera się jedynie na wiedzy (jak w przypadku gnostycyzmu, zwłaszcza „szatańskich głębin” z Objawienia 2:24). Nie polega również na kompromisach w kwestii zasad. Nie wolno nam ani iść na kompromis w kwestiach zasad, ani wymagać tego od innych. W tamtych czasach wierni byli zobowiązani do odrzucenia nauk duchowej „Izebel” i my również powinniśmy postępować w ten sposób. W naszych czasach pojawia się dodatkowe wezwanie: Wyjdźcie z duchowego Babilonu, „abyście nie byli uczestnikami jego grzechów” (Obj. 18:2,4).

Niemoralność wynikała z despotycznej władzy i ma silne działanie uzależniające. W dzisiejszych czasach każdy z nas powinien zwracać uwagę zarówno na swoje działania, jak i na myśli (Mat. 5:27–28). Mówi się, że pornografia jest jednym z najbardziej uzależniających zjawisk – bardziej niż alkohol, papierosy czy narkotyki. „Albo czy nie wiecie, że niesprawiedliwi Królestwa Bożego nie odziedziczą? Nie łudźcie się! Ani wszetecznicy, ani bałwochwalcy ani cudzołożnicy, ani rozpustnicy, ani mężołożnicy, ani złodzieje, ani chciwcy, ani pijacy, ani oszczercy, ani zdziery Królestwa Bożego nie odziedziczą” (1 Kor. 6:9–11). Zadajmy sobie pytanie: która pokusa mogłaby najłatwiej pozbawić mnie królestwa Bożego? Czy naprawdę jest tego warta?

W czasie ciemnych wieków nauczanie Biblii groziło śmiercią. Czy dziś – przy mniejszych zagrożeniach i większych możliwościach – nie powinniśmy tym bardziej dzielić się przesłaniem Biblii? (Mar. 8:38).

^[1] Argumenty dotyczące Krakatu zostały przedstawione na stronie www.youtube.com/watch?v=VbwyR5jLSUQ. Wybuch był słyszalny w Chinach, oddalonych o kilka tysięcy kilometrów! Świat pograżył się w ciemności, a głód trwał przez wiele lat.

^[2] Jedynym znanym źródłem historycznym z tego okresu jest dzieło Prokopiusza.

^[3] Władza papieska została zniesiona podczas rewolucji francuskiej. Papież został wygnany z Rzymu w 1798 roku i zmarł w 1799 roku, a kolejnego papieża nie wybrano przez następne sześć miesięcy. Tak więc władza papieska trwała 1260 lat.

^[4] Niektórzy znakomici znawcy Pisma Świętego analizują okres przed powstaniem papieństwa, biorąc pod uwagę nie Longobardów, lecz Wandalów.

^[5] *Znaczenie roku 1799*, „The Herald” 2025, nr 4, s. 4.

^[6] Propozycja dotycząca pięciu „królów, którzy upadli” obejmuje Babilon, Medo-Persję oraz trzy greckie rządy: Macedonię (pod rządami Aleksandra), Egipt (Ptolemeuszy) i Syrię (Seleucydów). W czasach, gdy apostoł Jan pisał, pogański Rzym zajmował miejsce numer sześć. Grecja Tracja (Konstantynopol) miała powstać dopiero ponad dwa wieki później, a jeszcze później nastąpił powrót władzy do (papieskiego) Rzymu.

^[7] Omówienie Antychrysta można znaleźć w 2. tomie *Wykładów Pisma Świętego*, na stronach 267–361. Należy jednak zauważyć, że twierdzenie Catholic Banner, jakoby Inkwizycja spaliła 35 534 mężczyzn i kobiet, wydaje się przesadzone o rząd wielkości.